

סילבוס

מבוא לתאוריות פמיניסטיות - 37826

תאריך עדכון אחרון 05-09-2018

2 HU Credits:

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: חינוך

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר חנה אבנת-תמיר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: msovnat@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב' 14-15

מורי הקורס:

ד"ר חנה אבנת-תמיר

תאור כללי של הקורס:

זהו קורס טעימות המהווה מבוא היסטורי לתאוריה פמיניסטית. נעקוב אחרי התפתחויות וגלגולי

תאוריות פמיניסטיות לאורך המאה ה-20 ממבשרות הפמיניזם של דור שני, דרך פמיניזם דור שני, פמיניזם לסבי, פמיניזם צרפתי, פוסט-פמיניזם, פמיניזם אפריקני, אמריקני ופוסט-קולוניאלי, פמיניזם אקולוגי, ופמיניזם קווירי. נתעכב על הקשרים בין זרמי פמיניזם שונים ונעמוד על האופנים השונים בהם ממשיות האסכולות השונות מגדר. נדבר על עלייתו ונפילתו של מושג המגדר ככלי אפקטיבי לשינוי חברתי

מטרות הקורס:

זהו קורס רב תחומי המערב מושגים מתיאוריה חברתית, תרבות פופולרית, תיאוריה מגדרית, פמיניזם אקדמי וכזה שצומח מהשטח, פוליטיקה, פילוסופיה פוסט מודרנית, היסטוריה של רעיונות כפי שבאים בממשק עם יחסי כוח מגדריים.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לתאר את ההתפתחות של תיאוריה פמיניסטית.

לתאר גישות מהותניות והבנייתיות ליחסים בין מין ומגדר ואת היישומים הפוליטיים הנובעים מכך.

ליישם תיאוריה פמיניסטית בניתוח מציאות נחווית ותוצרי תרבות קנוניים ופופולריים.

לזהות אסכולות וחוקרות/ים מרכזיים בתיאוריה פמיניסטית.

לנתח את הקשרים והבעייתיות ביחסים בין מושגי מין, מגדר ומיניות לחפש באופן ביקורתי את יחסי הכוח הפוליטיים/מגדריים החבויים במציאות החיים הנחווית במדיה בתוצרי תרבות פופולריים וקנוניים.

דרישות נוכחות (%) :
80%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטאליות, דיונים בחומר שנקרא בבית, צפיה משותפת בתוצרי תרבות (מוסיקה פופלארית, פרסומות, קטעים מתוך סרטים) ודיון בנצפה לאור החומר התיאורטי.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מגדר המושג של קצרה היסטוריה- הקדמה I

מין מגדר ומה שביניהם. שינויים חברתיים מאפשרי מחשבה פמיניסטית. פמיניזם דור ראשון ומטרותיו שני דור פמיניזם מבשרות II

יורג'יניה וולף וסימון דה בובואר שתי השפעות שונות בתכלית על פמיניזם מהגל השני. מסרים שונים בטקסטים שונים.

שני דור פמיניזם III

הנסיבות ההיסטוריות שהביא לעלייתו, הכיוונים השונים שאליו התפתח (פמיניזם ליבראלי, רדיקאלי, משפטי, תרבותי) סגנונות הכתיבה השונים להבעתו ומטרותיהם.

לסבי פמיניזם IV

התפתחותו מפמיניזם רדיקלי של הגל השני, אופני פעולתו, המשגתו את המונח מגדר, ההבדלים בין פמיניזם לסבי אמריקני וקונטיננטלי

פמיניזם-פוסט V

הסיבות לתגובת נגד להישגי פמיניזם דור שני מבחוץ ומבית. התהליכים שהביאו לעלייתו של זרם הפוסט פמיניזם. שתי הצורות העיקריות של אסכולה פמיניסטית זו

צרפתי פמיניזם VI

פמיניזם קונטיננטלי. מה הוא חייב לסימון דה בובואר. השפעות מחשבה פוסט מודרנית ומרד 1968 על אסכולה זו. מאפייניה.

פמיניזם אפריקני-אמריקני, פמיניזם לא לבן, פמיניזם פוסט-קולוניאלי ופמיניזם מזרחי VII
הכנסת ממדי גזע, יחסים קולוניאליים ופוסט קולוניאליים, יחסי מזרח ומערב ויחסי כוח של עולם ראשון לעומת עולם שלישי לתיאוריה פמיניסטית. מדוע דיבור על דיכוי מגדרי אנו מספיק.

אקופמיניזם VIII

קישור בין היחס לטבע ולמשאביו, לאוכלוסיות ילידיות, ולילדים ונשים תחת הפטריארכיה. הבנת הקשר בין תפיסות מגדר למערכות אקולוגיות

לטובת? מגדרים מייצר כוח איך. פוקויאנית לתיאוריה הפמיניסטית האפליקציות- פוקויאני פמיניזם IX
מה? האינטרס החבוי בכל שיח מדעי. איך פועל כוח?

תפיסות של השרשרות אחרוני פירוק. נמיניות למין ויחסו מגדר של פרובלמטיזציה. קוויירי פמיניזם X
נובעות או מהותניות למין מגדר ומיניות והקשרים ביניהם.

המכלול וטוויית סיכום XI

חומר חובה לקריאה:

האוניברסיטה העברית בירושלים

ביה"ס לחינוך

סמ' א' 2018-2019

ד"ר ח. אבנת- תמיר - מבוא לתיאוריות פמיניסטיות

msovnat@mscc.huji.ac.il

טל' - 0544222584

שעת קבלה □ ימי שני, לפני או אחרי השיעור, לפי תאום מראש

חדר 508 □ בספריה המרכזית

זהו קורס טעימות היסטורי הסוקר את התפתחות המחשבה הפמיניסטית במהלך כמאה השנים האחרונות. הקורס יפתח בגורמים שאפשרו את צמיחת התיאוריה והמעשה הפמיניסטיים. נציג בקצרה את מבשרי הפמיניזם של דור ראשון על מטרותיו. לאחר מכן נעבור למבשרות פמיניזם דור שני וירג'יניה וולף וסימון דה בובואר שייסדו שתי מגמות בולטות והפוכות בהגות ומתודולוגיה פמיניסטיות. נמשיך משם להולדתו של פמיניזם דור שני, קודם כתנועת גראס רוטס הצומחת מלמטה, ואחר כך כאסכולה באקדמיה. נדבר על הכיוונים השונים, ליברליים, רדיקליים, משפטיים ותרבותיים שהתפתחו בתוך הגל השני של הפמיניזם האנגלו אמריקני. משם נתחיל למפות את האופן בו התפצל הפמיניזם מדור שני, ואיך חוקרות שונות היו איתו בדיאלוג. נדבר על הולדתם של פמיניזם לסבי, פמיניזם לא לבן ופוסט קולוניאלי, פמיניזם צרפתי, פוסט-פמיניזם ופמיניזם פוסט מודרני, אקו-פמיניזם, השפעות פוקויאניות על פמיניזם, ונקנח בפמיניזם קוויירי המערער על הגבולות שבין מין למגדר ועל עצם הקטגוריות המיניות והמגדריות שהפמיניזמים מדור ראשון ושני עמלו כה קשה לייצר. קורס זה מהווה בעצם את התוויית

עלייתו ונפילתו של קטגוריית המגדר ככלי לשינוע ושינוי חברתיים.

חובות הקורס:

*השתתפות פעילה וקריאת הטקסטים בקצב של מאמר עד שלושה לשבוע. המאמרים מוטענים על אתר המודל וניתן להוריד אותם משם. כמו כן ספרים שמתוכם נלקחו המאמרים הושמו במחלקת שמורים בספריה המרכזית.

*כתיבת עבודה במהלכה יעשה שימוש בתיאוריה לצורך ניתוח תוצרי תרבות או הצגת זרם בפמיניזם שלא נגענו בו במהלך הסמסטר. הרפרט הכתוב יימסר בשיעור האחרון של הסמסטר. בקורס זה מתקיימת מדיניות של אפס סובלנות להעתקת עבודות. מי שיעשו שימוש בחומר ללא מתן קרדיט אקדמי כמקובל יועברו לטיפול ועדת משמעת.

ביבליוגרפיה

הפריטים מופיעים בסדר הלמידה. פריטים המסומנים בכוכבית הנם פריטי רשות. כל היתר הם פריטי חובה

הקדמה I

מין מגדר ומה שביניהם. שינויים חברתיים מאפשרי מחשבה פמיניסטית. פמיניזם דור ראשון ומטרותיו
Lady Gaga -Born this Way
Jimi Hendrix -Hey Joe
Brittney Spears □ Criminal
Dolly Parton- Jolene
ג'ין בורדו - עינב
John Lennon □ Woman is the Nigger of the world

שני דור מבשרות II

וולף, וירג'יניה, חדר משלך. ירושלים: שוקן, 1981, פרק א' וב' 7-48
שלוש גינאיות, ירושלים: שוקן, 1985, 116.
בובאר, סימון דה, המין השני. תל אביב: בבל, 2007, 9-27, 81-89

שני דור פמיניזם III

Malvina Reynolds □ Little Houses
The Rolling Stones - Mother's Little Helper
Marianne Faithfull - Ballad of Lucy Jordan
Helen Reddy- I am Woman
Nick Cave and Kylie Minogue - Where the Wild Roses Grow

פרידן, בטי, "הבעיה שאין לה שם." אישה נשים נשיות: קובץ מאמרים. עורכת רנה שלף,

סטיינס, גלוריה, "לו קיבלו הגברים וסת," נגה, 92, 23, 28-29.

תל אביב: התנועה הפמיניסטית בישראל, 1975, 132-143

מילט, קייט, "תיאוריה של פוליטיקה מינית," ללמוד פמיניזם: מקראה, ת"א: קיבוץ המאוחד, 2006, 67-

107.

*Firestone, Shulamith. "The Dialectic of Sex" in The Dialectic of Sex: The Case for a Feminist Revolution, London: Paladin, 1972, 11-22.

גיליגן, קרול, בקול שונה □ התיאוריה הפסיכולוגית והתפתחות האישה. ת"א: ספרית הפועלים, 1995, 31- 84.

*Ruddick, Sara, "Maternal Work and the Practice of Peace," Journal of Education 1985, 167:3, 97-111

מקינן, קתרין, "מין לא שוויוני", פמיניזם משפטי בתיאוריה ובפרקטיקה, תל אביב: רסלינג, 2005, 63-72.

לסבי פמיניזם IV

Alix Dobkin - Any Woman Can Be a Lesbian

Alix Dobkin - Talking Lesbian

ריץ' אדריאן, "הטרנסקסואליות כפזיה והקיום הלסבי", ללמוד פמיניזם, 165-189.

רדיקלסביות, "האישה המזוהה עם נשים", ללמוד פמיניזם, 111-117.

פמיניזם-פוסט V

Cindy Lauper - Girls just Wanna Have Fun

וולף, נעמי, מיתוס היופי. תל אביב: קיבוץ המאוחד, 1992 (קטעים)

*Denfeld, Rene, *The New Victorians: a Young Woman's Challenge to the Old Feminist Order*. New York: Warner Books, 1995. [excerpts]

Paglia, Camille, "Rape and Modern Sex War," *Sex Art and American Culture*. New York: Vintage, 1992, 49-54.

צרפתי פמיניזם VI

המכשפות - עד העונג הבא

ויטיג, מוניק, "אדם אינו נולד אישה", מעבר למיניות □ מבחר מאמרים בלימודים הומו-לסביים ותיאוריה קווירית, ע' יאיר קדר ואחרים, ת"א: קיבוץ המאוחד, 2003, 103-110.

סיקסו, הלן, "צחוקה של המדוזה", ללמוד פמיניזם, 135-153.

אירגריי, לוס, "כשפתותינו מדברות זו לזו", מין זה שאינו אחד [מבחר], ת"א: רסלינג, 2003,

פמיניזם אפריקני-אמריקני, פמיניזם לא לבן, פמיניזם פוסט-קולוניאלי ופמיניזם מזרחי VII

Mona Haydar - Wrap My Hijab

הוקס, בל, "אחיות" ללמוד פמיניזם, 223-243.

*ספיבק, גיאטרי צ'קרוורטי, "כלום יכולים המוכפפים לדבר?" קולוניאליות והמצב הפוסט-קולוניאלי, יהודה שנהב עורך, תל אביב: הקיבוץ המאוחד/ון ליר, 2004, 135-188.

מוהנטי, צ'נדרה טלפדה, "תחת עיניים מערביות: הגות פמיניסטית ושיחים קולוניאליים", ללמוד פמיניזם, 415-442.

*אנזלדואה, גלוריה. "המסטיסה החדשה", ללמוד פמיניזם, 360-370.

דהאן-כלב, הנרייט, "פמיניזם בין מזרחיות לאשכנזיות", מין מגדר פוליטיקה. ע' דפנה יזרעאלי ואחרים, ת"א: הקיבוץ המאוחד 1999, 217-266.

Mahmood, Saba, "Agency, Performativity and the Feminist Subject," *Bodily Citations*, Ed. Ellen T Armour & Susan M St. Ville, New York: Colombia UP., 2006, 177-221.

אקופמיניזם VIII

שיר בוקר

Indigo Girls - Wounded Knee

Warren, Karen J, "Taking Empirical Data Seriously: An Ecofeminist Philosophical Perspective," *Ecofeminism: Women, Culture, Nature*. Bloomington: Indiana UP, 1997, 3-20.

Daly, Mary, *Gyn/ecology: The Metaethics of Radical Feminism*. Boston: Beacon, 1990. [excerpts]

*גורני, עדנה "אקופמיניזם", בין ניצול להצלה: תיאוריה אקופמיניסטית של יחסי טבע, תרבות וחברה

בישראל. פרדס: תל אביב 2011

פוקויאני פמיניזם IX

Maines, Rachel, *The Technology of Orgasm: Hysteria, the Vibrator and Women's Sexual Satisfaction*. Baltimore: Johns Hopkins, 1998 [excerpts]

Showalter, Elaine, *The Female Malady: Women Madness and English Culture 1830-1980*. Middlesex: Penguin, 1987.

פמיניזם קוויירי וחתימה תחת מושג המגדר X

Beatles - Get Back

Lou Reed - Take a Walk on the Wild Side

Blur - Girls and Boys

Bornstein, Kate. *My Gender Workbook*, New York: Routledge, 1998 (Excerpts).

Bornstein, Kate. *Gender Outlaw*, New York: Routledge, 1996) Excerpts).

בטלר, ג'ודית, "חיקוי ומרי מגדרי" מעבר למיניות, 2004, 329-343.9.

Ahmed, Sara, "The Orient & Other Others," *Queer Phenomenology*, Durham: Duke UP., 109-156, 2006.

חומר לקריאה נוספת:
אין

מרכיבי הציון הסופי :

מידע נוסף / הערות: